

Секція:

Гуманітарні науки

УДК 81'42:004.738.5

Білошицький О. — ст. гр. КН-121

Відокремлений структурний підрозділ «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя»

ЕМОДЗІ ЯК НОВИЙ ЕЛЕМЕНТ КОМУНІКАЦІЇ В ЦИФРОВОМУ СПІЛКУВАННІ

Науковий керівник: викладач-методист Бойчук Т. В.

Biloshitskyi O.

Separate Structural Subdivision «Ternopil Professional College of Ternopil Ivan Puly National Technical University»

EMOJI AS A NEW ELEMENT OF COMMUNICATION IN DIGITAL COMMUNICATION

Supervisor: lecturer-methodologist Boichuk T.

Ключові слова: емодзі, невербальні засоби, цифрове спілкування, візуальна комунікація.

Keywords: emojis, non-verbal means, digital communication, visual communication.

У сучасному інформаційному просторі поряд із неологізмами та запозиченнями активно функціонують емодзі, які стали важливою складовою цифрової комунікації. Вони виконують роль своєрідних візуальних маркерів емоцій, передаючи настрій, інтонацію та ставлення мовця до висловлювання. Так емодзі компенсують відсутність невербальних засобів спілкування в писемному мовленні, зокрема міміки, жестів та інтонаційного забарвлення.

Широке використання емодзі пояснюється стрімким розвитком соціальних мереж, месенджерів і цифрових технологій загалом. За статистичними даними, більшість користувачів інтернету регулярно застосовують емодзі в спілкуванні, що свідчить про їх глибоку інтеграцію в сучасну мовну практику [2]. Вони активно використовуються як у неформальному, так і частково в напівформальному спілкуванні, поступово розширюючи сферу свого функціонування.

Найчастіше емодзі виступають як короткі візуальні «коментарі» до тексту. Наприклад, символ ☹ може пом'якшувати висловлювання та робити його дружнішим, 😊 — передавати співчуття або сум, 🙌 — підкреслювати емоційну інтенсивність або схвалення, а 🙏 — слугувати знаком згоди чи підтримки. Такі символи значно скорочують мовленнєві конструкції, іноді замінюючи цілі слова або навіть речення, що особливо важливо в умовах швидкої цифрової комунікації.

Водночас важливо зазначити, що значення емодзі не є сталим і змінюється залежно від контексту, платформи або соціальної групи користувачів. Один і той самий символ у різних умовах може набувати різного емоційного забарвлення: наприклад, 🙏 іноді сприймається як дружня іронія, а іноді — як натяк або навіть сарказм. Це свідчить

про формування своєї «цифрової прагматики», де значення знаків вибудовується не лише мовою, а й соціальним контекстом взаємодії.

Окремого розгляду потребують вікові та культурні особливості використання емодзі. Дослідження показують, що молодші користувачі значно активніше використовують емодзі та надають їм ширшого спектра значень, тоді як старші покоління частіше сприймають їх як допоміжний або декоративний елемент тексту. Крім того, у різних культурах одні й ті самі символи можуть інтерпретуватися по-різному, що іноді призводить до комунікативних непорозумінь у міжкультурному спілкуванні. Таким чином, емодзі є не лише універсальним, а й водночас культурно залежним засобом комунікації [1].

Також важливо зазначити, що емодзі виконують не лише емоційну, а й комунікативну функцію. Вони допомагають уточнювати зміст повідомлення, зменшувати ризик непорозумінь і робити текст більш виразним. Часто саме емодзі задають тон висловлюванню: одна й та сама фраза без них може сприйматися нейтрально, тоді як із відповідним символом набуває дружнього, іронічного або жартівливого відтінку.

Окрему увагу варто звернути на соціальну роль емодзі. Дослідження показують, що їх використання сприяє формуванню довіри між співрозмовниками, підвищує рівень емоційної взаємодії та створює відчуття близькості [3]. У цьому сенсі емодзі стають не просто прикрасою тексту, а важливим інструментом підтримання міжособистісних зв'язків у цифровому середовищі.

Водночас надмірне використання емодзі може мати й певні недоліки. Воно іноді призводить до спрощення мовлення, зниження точності висловлювань або неоднозначного тлумачення повідомлень, адже різні користувачі можуть по-різному інтерпретувати одні й ті самі символи залежно від контексту та культурного середовища.

Особливої уваги заслуговує той факт, що емодзі поступово стають об'єктом міждисциплінарних досліджень. У науковій літературі їх розглядають як своєрідну візуально-графічну систему, що функціонує поряд із мовним текстом.

Також варто зазначити, що емодзі впливають і на когнітивне сприйняття інформації. Вони допомагають структурувати текст, виділяти ключові смисли та швидше зчитувати емоційний стан автора. Саме тому їх активно використовують не лише у приватному листуванні, а й у цифровому маркетингу, медіа та навіть в освіті, де візуальні елементи сприяють кращому опануванню матеріалу [2].

Тож емодзі є не випадковим явищем, а закономірним етапом розвитку цифрової комунікації в умовах домінування візуального контенту. Вони відображають потребу сучасного користувача в швидкому, зрозумілому та емоційно насиченому способі передавання інформації.

Отже, емодзі є важливим елементом сучасної цифрової комунікації, який поєднує мовні та візуальні засоби вираження, доповнює текст емоційним змістом і підвищує ефективність міжособистісної взаємодії. Вони функціонують як елемент сучасної мультимодальної комунікації, що поєднує універсальні тенденції цифрового спілкування з культурною специфікою його учасників, а їх використання є ефективним за умови врахування контексту та комунікативної ситуації.

Список використаних джерел:

1. Олейник А. Роль символів емодзі та їх значення у спілкуванні онлайн. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/16023> (дата звернення: 04.04.2026).
2. Статистика емодзі 2025: що дані говорять про сучасну бізнес-комунікацію. URL: <https://www.chanty.com/blog/uk/emoji-statistics-uk/> (дата звернення: 04.04.2026).
3. Шиканова А. Смайлики зміцнюють стосунки — вчені з'ясували, як емодзі впливають на емоції. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/smalyiki-zmitsnyuyut-stosunki-vcheni-z-yasuvali-1757951652.html> (дата звернення: 04.04.2026).